

Obrázky

z Vratislavic nad Nisou

MAREK ŘEHÁČEK

Tento snímek pochází patrně z roku 1916 či 1917, kdy byl podle projektu architekta Leopolda Bauera právě dokončen nový komín kotelny Ginzkeyových závodů; a za ním již začala vznikat stavba vodárenské a zauhlovací věže. V popředí stále ještě dýmá starší kotelna kobercárny pamatující konec 19. století. Na továrním dvoře máme pěkný přehled o jednotlivých kolejích železniční vlečky, která propojovala výrobní areál s nádražím ve Vesci.

Archiv rodáků (Schwarz, Möller)

Z. 58622 ^{10.}

Detailprojekt

betreffs

Verlängerung der bestehenden Schleppbahn

nebst nachfolgender

Einführung des feuerlosen Lokomotivbetriebes

auf der Gesamtstrecke.

No. 10:

Anhang hinsichtlich Betrieb.

- a) Übersichtsplan . . . 1:2880
- b) Gesamt-Längenprofil . 1:2500/200
- c) Drehscheibe . . . 1:50 und 1:25
- d) Waggon-Wage . . . 1:100
- e) Elektr. Spill . . . 1:40 und 1:20
- f) Feuerlose Lokomotive . 1:20.

Konsenswerber:

F^a J. Ginzkey

Teppich- und Deckenfabriken

Maffersdorf (Böhmen).

Projektsverfasser:

F^a Fl. Corazza

Bau-Unternehmung

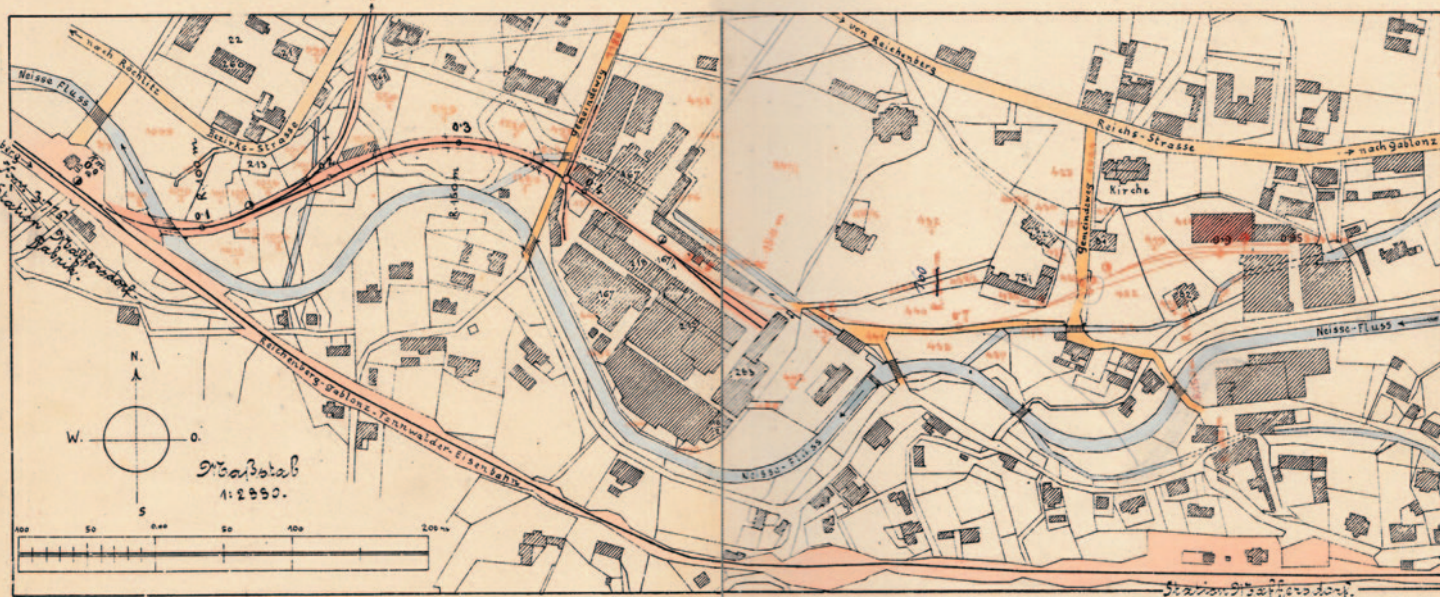
Gablonz a. d. Neiße.

J. T. Bear Corazza.

Maffersdorf, im Januar 1910.

Übersichts-Plan Teil-Kopie der Katastralmappe Wagnersdorf.

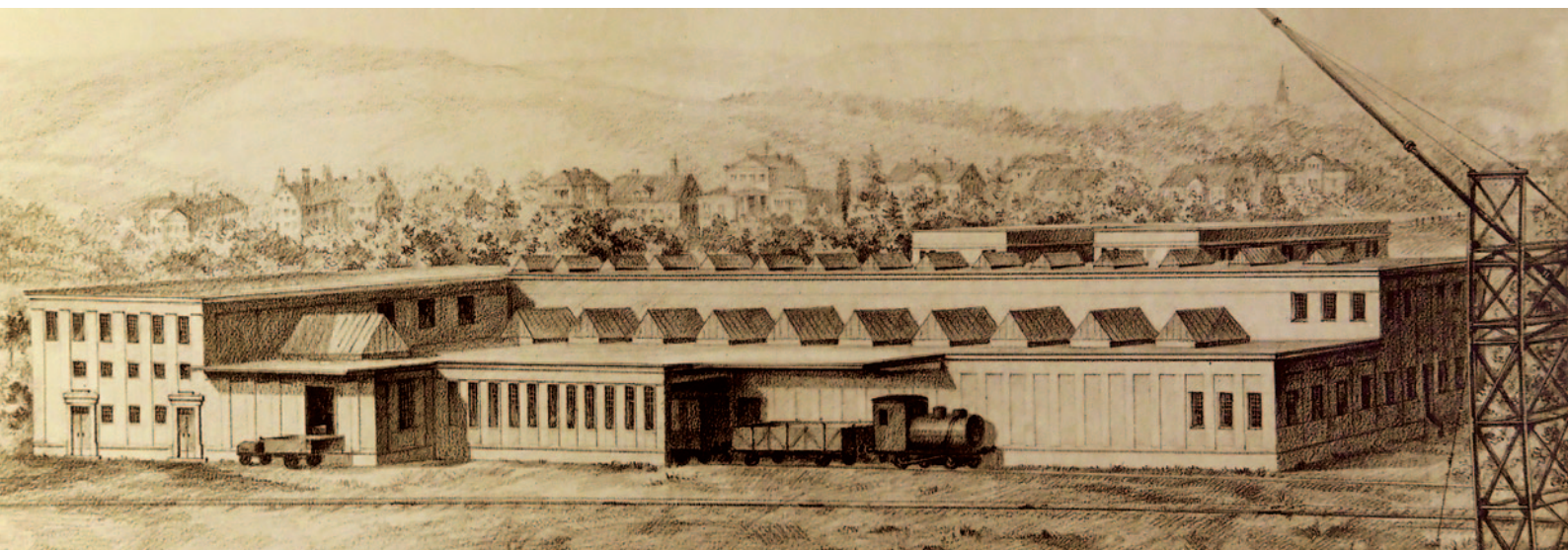
V roce 1910 připravil jablonecký stavitel Corazza projekt rozšíření železniční vlečky do Ginzkeyových závodů.

V rámci tohoto železničního propojení jednotlivých objektů továrny kolejemi o normálním rozchodu měla být zavedena i novinka – parní lokomotiva poháněná jen stlačenou párou.

Archiv Jaroslava Wágnera ← ↑

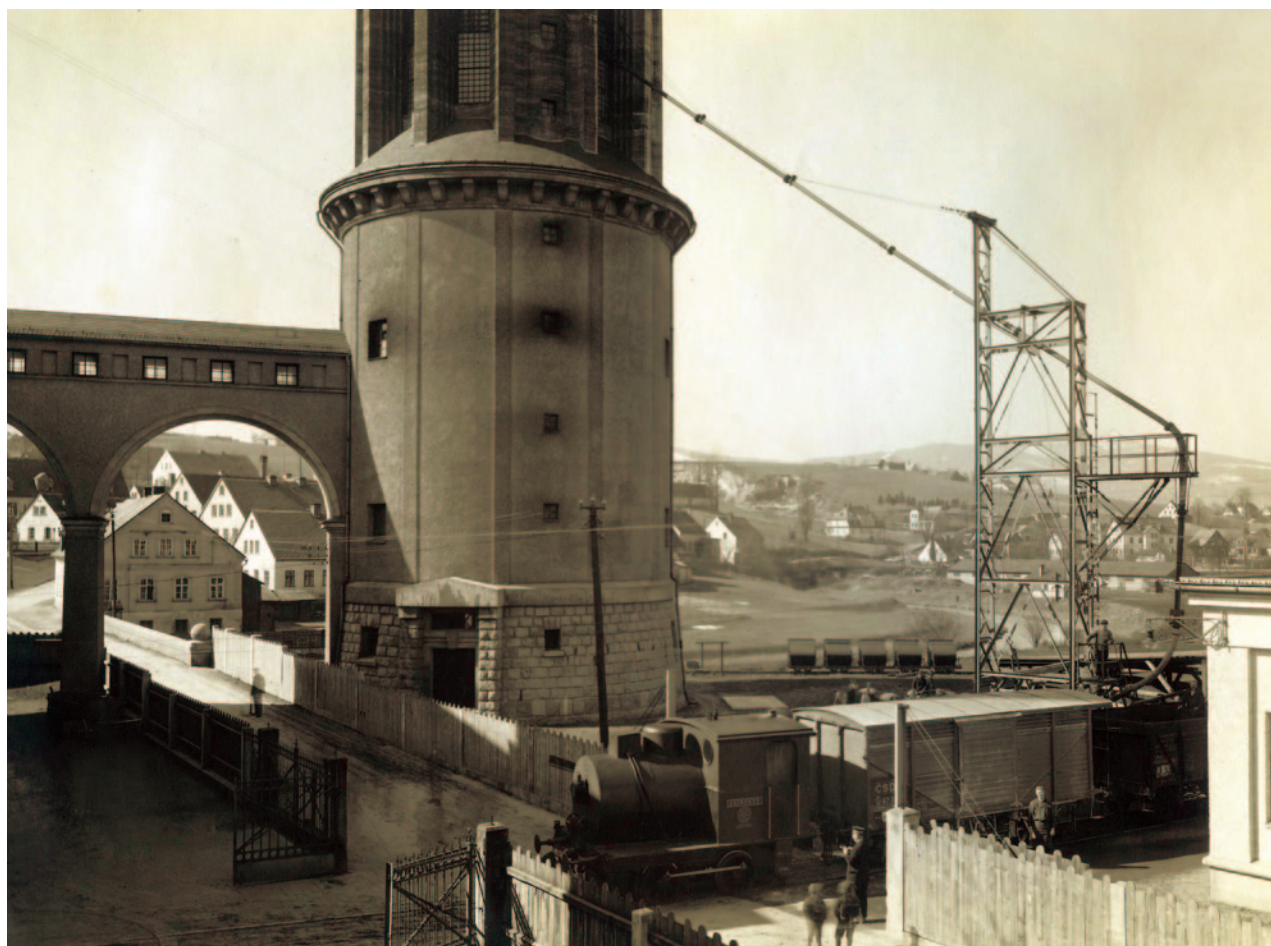
Rozvoj vratislavické kobercárny firmy Ignaz Ginzkey je od počátku 20. století spojen se jménem vídeňského stavebního rady Leopolda Bauera (1872 Krnov – 1938 Vídeň). Tento architekt patřil spolu s Janem Kotěrou, Jospem Plečnikem a Josefem Hoffmannem mezi studenty známého architekta Otto Wagnera, spoluzakladatele moderní evropské architektury. Po studiích zůstal Bauer ve Vídni, působil v umělecké skupině *Wiener Sezession* (Vídeňská secese) a v časech 1. světové války začal vyučovat na katedře architektury Akademie výtvarných umění. Jeho tvorba ovšem směřovala od secese k určitému neoklasicismu, charakteristického monumentálními formami a zároveň střídáním strohosti a dekorativnosti. O své tvorbě v roce 1912 sám řekl: „Nikdy mne neláká dát kostelu tvar větrného mlýna nebo plynojemu nebo zámku tvar krabice od doutníků jen kvůli originalitě. Jsem naprosto spokojen, pokud kostel a zámek vypadají skutečně jako kostel a zámek.“ Navrhl řadu továrnických vil v Brně a Krnově; je tvůrcem budovy Rakouské

národní banky ve Vídni či objektů Priessnitzova sanatoria v Jeseníku. Proslulý je jeho návrh obchodního domu Breda v Opavě. Ještě za první světové války začal pro vratislavické Ginzkeyovy závody navrhovat mohutné výrobní, skladové a technické budovy. Známy je dnes jeho velkorysý a ve své době pokrokový projekt 65 metrů vysoké vodárenské a zauhlovací věže navazující na sousední kotelnu. Věž byla dokončena roku 1919. O sedm let později pro Vratislavice nad Nisou Bauer navrhoval pomník obětem první světové války, který v podobě velké ohňové mísy umístil na podstavec v parčíku naproti škole, původně určený pomníku oslavujícímu návštěvu císaře Františka Josefa I. roku 1906. Zajímavé ale je, že s Ginzkeyovými se Leopold Bauer seznámil nikoliv jako architekt, ale od roku 1902 navrhoval pro jejich vratislavický závod vzory koberců. Leopold Bauer připravil projekt totální přestavby kobercárny, nakonec realizovaný jen z části. V jeho řešení se počítalo s propojením jednotlivých objektů velkoryse pojatou železniční vlečkou.

Pohled na skladiště ve východní části kobercárny i s lokomotivou na stlačenou páru. Po rozšíření vlečky do středních a východních prostor závodu zajížděla lokomotivka i do této části, aniž by musel někdo přikládat pod její kotel. Páru si do zásoby načerpala v tovární kotelně.

Archiv Ondřeje Marčáka

Tovární lokomotiva pojmenovaná po zakladateli kobercárny J. GINZKEY přivezla k Bauerově zauhlovací věži po vlečce z veseckého nádraží uhlerný mour, který je vývěvou nasáván do zásobního prostoru a posléze poslouží ve vedlejší kotelně. Podle nákladního vagónu s nápisem ČSD je zřejmé, že snímek byl pořízen již v časech první republiky. Ostatně: zauhlovací věž byla dokončena roku 1919.

Archiv Ondřeje Marčáka